

GRØN PÅ BORNHOLM

MARTS 2010

GENERALFORSAMLING - onsdag den 24. marts kl. 19.00 på Møbelfabrikken i Nexø

Dagsorden iflg. vedtægterne. Forslag til dagsordenen skal være formanden eller kontoret i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen, altså senest tirsdag den 16. marts. For at have stemmeret skal du medbringe kvittering for indbetalt kontingent for 2010. Medlemskab kan også tegnes ved indgangen, og det koster 300 kr.

Bestyrelsen inviterer igen i år til fællesspisning kl. 18. Vi byder på spændende salat, tærte og brød til 50 kroner pr kuvert. Maden laves af Marianne fra Nexø Sushi. Der kan købes økologisk sodavand, øl og vin til fornuftige priser.

Oplæg om nødhjælpsarbejde på Haiti

Foreningens formand Steen O. Nielsen har i januar-februar været udsendt for FN på Haiti i forbindelse med jordskælvet. Her har han været travlt beskæftiget med at organisere opbygningen af en lejr for de mange FN-ansatte. I forbindelse med middagen vil Steen O. Nielsen fortælle om dette arbejde og hans umiddelbare oplevelser som udsendt for FN.

Tilmelding til spisningen senest onsdag den 17. marts til Mikkel Høst på kontoret tlf. 56 90 74 90/30 35 38 45 eller mh@energijtjenesten.dk.

Oplev den bornholmske COP-15 klimastand

Business Center Bornholm (BCB) har i forbindelse med klimatopmødet været i København med en flot udstillingsstand og vist interesserede fra hele verden hvilke grønne visioner, vi arbejder med på Bornholm. Denne udstillingsstand er opstillet på Møbelfabrikken her i slutningen af marts. Derfor har vi henlagt generalforsamlingen til møbelfabrikken, så foreningens medlemmer efter generalforsamlingen med egne øjne kan se hvordan de grønne visioner præsenteres ude i verden.

Alternativ opvarmning og energirenovering – det er tid til årets store energimesse!

Sammen med kommunens Agenda-21 sekretariat arrangerer vi årets store energimesse. Formålet med messen er at gøre det lettere for folk at komme i gang med overvejelser omkring energirigtig renovering og udskiftning af ældre varmeanlæg. Det sker i **Østermariehallen weekenden 6-7. marts**, hvor vi er så heldige at kunne åbne dørene til en udstilling med mere end 20 forskellige firmaer. Der er gratis adgang, og der er åbent kl. 10 til 16 begge dage.

Byggematerialer – også af den miljørigtige slags?

Under denne overskrift inviterede vi sidste efterår til foredrags- og debataften med Hans Dollerup med fokus bæredygtige byggematerialer. Desværre måtte vi aflyse pga. sygdom få dage inden – og der var mange tilmeldte. Vi prøver derfor igen!:

Det sker den **14. april kl. 19.00** på **Bornholms Landbrug**, Kannikegaard, Rønnevej 1, Aakirkeby. Du får her nogle konkrete bud på, hvilke materialer du skal vælge hvis du vil anvende byggematerialer af den miljøvenlige slags – det handler også om kemi og indeklima. Hans Dollerup vil endvidere fortælle om erfaringer med tæthedsmålinger og termografering som han dagligt er beskæftiget med.

Tilmelding er påkrævet senest fredag den 9. april til kontoret.

Tillykke til 10 nye grønne butikker

Her i løbet af marts overrækkes Grønne Diplomer til 10 nye medlemmer af Grøn Butik ordningen. Således er der nu i alt 23 grønne butikker på Bornholm. De 10 nye butikker har fået foretaget energigennemgang her i sidste halvdel af 2009. For de fleste af butikkerne er der store besparelsesgevinster at hente. Faktisk kunne butikkerne i gennemsnit spare 40 % på el-udgifterne. Mange af besparelsesforslagene koster ikke noget at gennemføre, idet der blot er tale om ændret adfærd,

BORNHOLMS MILJØ- OG ENERGIFORENING er en privat forening, der er uafhængig af politiske eller kommercielle interesser. Foreningen skal øge brugen af vedvarende energi og skubbe til den økologiske udvikling på Bornholm. Foreningen finansieres af medlemsbidrag. Kontingent for personligt medlemskab er kr. 300 årligt. Kontingent for foreninger, institutioner og virksomheder er kr. 500 årligt. Medlemmerne modtager seks numre af magasinet Vedvarende Energi og Miljø samt nyhedsbrevet "Grøn på Bornholm".

BESTYRELSEN: Steen O. Nielsen (formand steen@bomec.dk), Per Ancher (per@bomec.dk), Sune Glarbo (kasserer – sune@bomec.dk), Jon F. Jespersen (jon@bomec.dk), Lars Holmsted (lars@bomec.dk). **Adresse:** Bornholms Miljø- og EnergiCenter, Gudhjem Mølle, Møllebakken 4c, 3760 Gudhjem, **telefon 56 90 74 90/ 30 35 38 45, bornholm@energijtjenesten.dk**

f.eks. at slukke for flaskekølere og elektronisk udstyr om natten.

De 13 butikker, der har været med i ordningen de sidste to år har også fået besøg her i efteråret, hvor de blev opdateret og nye indsatsområder udpeget.

Energimærkekampagne - på fuld tryk

Du har måske set de store helsides annoncer, vi havde i Ugeavisen, Lokalavisen og i Bornholms Tidende, der viser termografibilleder af dårligt isolerede ældre huse. Vi har også været i pressen med nogle historier om energirenovering, bl.a. med fokus på finansieringen.

I annoncen inviterede vi til møde en aften midt i februar, og trods vejret og det dårlige føre mødte godt 20 personer frem til en spændende aften med stor spørgelyst, hvor der blev sat fokus på energimærker og mulighederne med energirenovering. Svend Aage Kristoffersen fra Nordea deltog også og fortalte de fremmødte om lånemuligheder, når man skal i gang med husforbedringerne.

Som en del af kampagnen, der gennemføres sammen med energitjeneste-kontorerne på Ærø og Samsø, tilbydes nybyggede husejere med et gyldigt energimærke et hjemmebesøg, hvor Johan Lorentzen gennemgår energibesparelsesmuligheder og kommer med konkrete bud på, hvordan forbedringerne kan gennemføres. Tilbuddet er blevet positivt modtaget, og de mere end 10 besøg der er gennemført i skrivende stund giver masser af positiv respons. Kampagnen er støttet af Energistyrelsen, der har givet tilskud til, at vi tilbyder hjemmebesøg til i alt 50 boligejere.

Få et energitjek af din bolig

Vi har i længere tid arbejdet på at kunne tilbyde en form for energitjek til private husejere med fokus på formidling og rådgivning i øjenhøjde. Det er nu blevet muligt med støtte fra LAG-Bornholm.

Med en beskednen egenbetaling tilbyder vi at give 50 boligejere et energitjek af deres bolig. Energitjekket giver overblik over de mest oplagte besparelsesmuligheder og hvordan de kan gennemføres. Der udarbejdes en lille rapport hvor vi går i dybden med forslag til løsninger og beskrivelser, fulgt op af små skitsetegninger mv.

Som modtager af projektets energitjek, forpligter man sig samtidigt til at deltage i flere andre

aktiviteter for at få mere viden om energirenovering. Vi organiserer bl.a. såkaldte erfa-grupper, hvor vi behandler problemstillinger, der er relevante for de forskellige hustyper. Endvidere arrangerer vi foredragsaftener hvor forskellige energiløsninger præsenteres.

Er du interesseret? Ring og hør nærmere. Projektet indeholder også en række andre aktiviteter, der skal sætte fokus på energirenovering af den bornholmske boligmasse og formidle de gode historier til andre, der kan have glæde af erfaringerne. Følg med i dagspressen de kommende måneder.

Nyt på Bornholm: Grønt Kontor og Grøn Kirke

Vores kontor vil her i starten af 2010 introducere to nye grønne diplomordninger. Det handler om ordningerne Grønt Kontor og Grøn Kirke, der til dags dato kun har været prøvet få andre steder i landet. Ordningerne tilbyder energirådgivning, der sætter fokus på mulige energibesparelse, og her kan der være mange penge at spare for typiske kirker og kontorer. For kirkerne er opvarmningen en typisk udfordring, mens udfordringen for kontorerne typisk handler om belysning.

Vi har allerede kontakt til flere større kontorer, der har vist interesse for ordningen, mens indsatsen rettet mod kirkerne fortsat kun er på et planlægningsstadium. Arbejdet med kirkerne kræver ny viden, da denne type bygninger har helt specielle problemstillinger. For at blive klædt på til opgaven skal Johan Lorentzen i løbet af foråret en tur til Fyn og sammen med en kollega ansat ved Energitjenesten Syd gennemgå en række kirker. Forhåbentlig bliver indsatsen til glæde for de bornholmske kirkers varme- og el-budget.

Cykeltjenesten – gang i rugbrødsmotoren

Som et projekt under energitjenesten oprettes her i 2010 Cykeltjenesten, som skal forsøge at fremme cyklisme og andre bæredygtige transportmidler i Danmark. Det er en opgave, der også tilfalder kontoret her på Bornholm. Aktiviteterne bliver mangfoldige og omfatter blandt andet; vejledningsservice til cyklister, formidling af viden og inspiration, samt igangsætning af andre cykelprojekter sammen med kommunen og andre foreninger for at fremme cyklismen på Bornholm. Vi glæder os til at komme i gang.

